



# СТАНДАРДНИ УСЛОВИ

## за коришћење лиценце за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом

### 1. Обављање лиценциране активности

- 1.1. Власник лиценце је овлаштен да обавља дјелатност међународне трговине електричном енергијом поштујући одредбе Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), правила и прописа Државне регулаторне комисије за електричну енергију (ДЕРК), као и Стандардних услова.
- 1.2. Обавезе дефинисане у Стандардним условима не умањују обавезе власника лиценце дефинисане законом.
- 1.3. Лиценцирана дјелатност из тачке 1.1. подразумијева куповину, продају или испоруку електричне енергије гдје је једно од мјеста куповине, продаје или испоруке ван Босне и Херцеговине.

### 2. Обавезе и права власника лиценце

- 2.1. Власник лиценце је дужан у току коришћења лиценце да перманентно задовољава опште и специфичне критеријуме утврђене Правилником о лиценцама на основу којих му је лиценца издата и подносити ДЕРК-у о томе одговарајуће доказе.
- 2.2. Власник лиценце је дужан да редовно или по захтјеву ДЕРК-а, доставља ДЕРК-у финансијске и остале извјештаје у форми и обиму дефинисаном Стандардним условима или захтјевом ДЕРК-а.
- 2.3. Власник лиценце је дужан да припрема финансијске извјештаје који ће бити доступни јавности за лиценцирану дјелатност у складу са рачуноводственим стандардима који важе у Босни и Херцеговини и у складу са правилима ДЕРК-а.
- 2.4. Власник лиценце је дужан да обезбиједи рачуноводствено раздвајање лиценциране дјелатности од других дјелатности.
- 2.5. Власник лиценце је дужан да поштива прописе из области међународне трговине, прати промјене домаћих и међународних техничких захтјева везаних за трговину електричном енергијом и усклађује пословање са тим промјенама.
- 2.6. Власник лиценце је дужан да поштива прописе везане за квалитет услуга које пропише ДЕРК.
- 2.7. Власник лиценце је дужан да поштива тржишна и мрежна правила.

- 2.8. Власнику лиценце није дозвољено да спроводи било какве антиконкуренијске активности, злоупотребљава тржишну моћ или врши манипулације тржиштем електричне енергије.
- 2.9. Власник лиценце дужан је да се према учесницима на тржишту односи на фер и недискриминаторски начин.
- 2.10. Власник лиценце има право да присуствује састанцима техничких комисија које дају коментаре током припреме и измјена Мрежног кодекса. Власник лиценце има право да буде биран у техничку комисију.
- 2.11. Власник лиценце има право да присуствује састанцима техничких комисија које дају коментаре током припреме и измјена Тржишних правила. Власник лиценце има право да буде биран у техничку комисију.
- 2.12. Власник лиценце је дужан да се придржава одлука Независног оператора система у Босни и Херцеговини (НОС БиХ) када се, у складу са законом и лиценцом НОС-а БиХ, у хитним околностима које захтијевају брзо дјеловање, мијења Мрежни кодекс или Тржишна правила.
- 2.13. Власник лиценце је дужан да поштива мјере које пропише ДЕРК или Министарство спољне трговине и економских односа (Министарство) у случају природне катастрофе или друге ситуације са посљедицама по општу безбједност.
- 2.14. Власник лиценце је дужан да поштива важеће тарифе које су примјенљиве на његове трансакције.
- 2.15. Власник лиценце је дужан да поштива све важеће техничке стандарде и комерцијалне кодексе.
- 2.16. Власник лиценце је дужан да на захтјев ДЕРК-а, НОС-а БиХ, Електропреноса Босне и Херцеговине и Министарства достави тражене податке, документе и информације потребне за провођење закона. ДЕРК, НОС БиХ, Електропренос БиХ и Министарство ће чувати повјерљивост свих тражених података и информација које се сматрају трговачком тајном или повјерљивим, осим у мјери у којој закон предвиђа да се такви подаци објаве.
- 2.17. Власник лиценце је дужан да обезбиједи одговарајуће гаранције за обављање својих трансакција.
- 2.18. Власник лиценце је дужан да поштива све одредбе важећих међународних споразума и уговора чији је потписник Босна и Херцеговина, а који се односе на међународну трговину, укључујући, али не ограничавајући се на, важећа правила која се односе на прекограничну трговину електричном енергијом.
- 2.19. Власник лиценце је дужан у свом пословању на територији других земаља да поштива прописе истих.
- 2.20. Власник лиценце је дужан да поштива одговарајућу лиценцу за трговину издату од релевантне ентитетске комисије и да извјештава ДЕРК о свим промјенама исте.

### 3. Надгледање обављања лиценциране дјелатности

- 3.1. ДЕРК надгледа обављање лиценциране дјелатности.
- 3.2. Током периода важења лиценце, власник лиценце је дужан да доставља ДЕРК-у извјештаје наведене Стандардним условима, на начин предвиђен тачком 2.2. тих услова.
- 3.3. ДЕРК надгледа све аспекте усклађености дјеловања власника лиценце са Стандардним условима, као и свим одредбама релевантних закона и прописа ДЕРК-а.
- 3.4. ДЕРК може покренути хитни поступак у циљу реаговања на основу сумњу о повреди обавеза из лиценце, на властиту иницијативу или као одговор на захтјев било којег лица.
- 3.5. ДЕРК врши најављене и ненајављене инспекције објеката и докумената везаних за лиценциране активности. ДЕРК има право приступа објектима власника лиценце, или објектима којима управља власник лиценце, просторијама власника лиценце, његовој опреми, документима, пословним књигама и архиви како би извршио преглед лиценциране активности. Власник лиценце ДЕРК-у пружа сваки вид помоћи затражен у току прегледа.
- 3.6. Власник лиценце обавјештава ДЕРК о свакој повреди Стандардних услова у року од седам дана од сазнања власника лиценце да је дошло до повреде.

### 4. Достављање података и извјештаја

- 4.1. Власник лиценце доставља извјештаје ДЕРК-у на начин како је дефинисано у овом поглављу, као и извјештаје по посебном захтјеву ДЕРК-а, на начин и у форми коју пропише ДЕРК.
- 4.2. У року од 90 дана по истеку фискалне године, власник лиценце ће доставити свој годишњи извјештај о пословању за ту фискалну годину. Ревидовани финансијски извјештај ће се доставити у року од 180 дана по истеку фискалне године. Власник лиценце у истим роковима доставља и финансијски извјештај о активностима из лиценциране дјелатности.
- 4.3. Власник лиценце припрема и доставља ДЕРК-у мјесечни извјештај о реализацији уговора, као и план, односно процјену, обима активности за наредни мјесец који се односе на лиценцирану дјелатност.

### 5. Обнова, измјена, суспензија или укидање лиценце

- 5.1. Власник лиценце је дужан да поднесе захтјев за обнову лиценце најкасније 120 дана прије истека лиценце.
- 5.2. Током периода важења лиценце, на захтјев власника лиценце или на иницијативу ДЕРК-а, могуће је отворити процес редефинисања лиценце због значајнијих промјена у закону или чињеничних околности.
- 5.3. Суспензија или укидање лиценце се обавља под условима, у случајевима и на начин одређен Правилником о лиценцама.

## 6. Регулаторна накнада

- 6.1. Власник лиценце је дужан да у периоду важења лиценце плаћа регулаторну накнаду у складу са одлукама ДЕРК-а.
- 6.2. Власник лиценце је на захтјев ДЕРК-а дужан да достави банкарску гаранцију за уредно плаћање регулаторне накнаде.

## 7. Санкције

- 7.1. Уколико се власник лиценце не придржава услова из закона или Стандардних услова, примијениће се казнене одредбе предвиђене законом.
- 7.2. ДЕРК може власнику лиценце доставити административно обавјештење о повреди и позвати га на административно поравнање због повреде лиценце, прије него што се примијене казнене одредбе.
- 7.3. Прије примјене мјере из тачке 7.2, у случајевима када то околности дозвољавају, ДЕРК ће писмено опоменути власника лиценце и одредити рокове за отклањање недостатака.
- 7.4. ДЕРК приликом санкционисања може користити могућност суспензије или укидања лиценце у складу са Правилником о лиценцама.

## 8. Рјешавање спорова

- 8.1. Рјешавање спорова покренутих од трећих лица везаних за лиценцу се врши у складу са Пословником о раду ДЕРК-а (“Службени гласник БиХ” број 2/05) и Правилником о јавним расправама (“Службени гласник БиХ” број 38/05) или на други одговарајући начин који је у складу са правилима ДЕРК-а.
- 8.2. Ако је незадовољан одлуком ДЕРК-а, власник лиценце може поднијети тужбу на одлуку ДЕРК-а Суду Босне и Херцеговине.
- 8.3. У случају подношења тужбе суду, одлуке ДЕРК-а остају на снази до окончања поступка.

## 9. Одредбе о обавјештавању

- 9.1. Обавјештења се достављају на адресу власника лиценце.
- 9.2. Власник лиценце може промијенити своју адресу која се користи у сврху достављања обавјештења, али о томе мора унапријед обавијестити ДЕРК. За измјену адресе која се користи у сврху достављања обавјештења није потребно вршити измјену лиценце.